

WET VAN DE KONINKLIJKE HOLLANDSCHE MAATSCHAPPIJ DER WETENSCHAPPEN

Opricht 21 mei 1752; octrooi verleend door de Staten van Holland 30 juni 1761 met goedkeuring en bevestiging in het gebruik van het zegel der Maatschappij en de spreuk Deo et Patriae.

NAAM, ZETEL, DUUR, CONSIDERANS

Artikel 1

De Vereniging draagt de naam: “**Koninklijke Hollandsche Maatschappij der Wetenschappen**” (hierna te noemen: Maatschappij).

Zij heeft haar zetel in de gemeente Haarlem.

De duur van de Maatschappij is onbepaald.

De Maatschappij wordt geregeerd door deze statuten, vanouds genaamd: “Wet der Maatschappij”.

De leden met stemrecht van de Maatschappij werden vanaf de oprichting directeuren genoemd, terwijl wetenschappelijke leden vanaf de oprichting leden werden genoemd, hoewel zij geen stemrecht hadden. Door de statutenwijziging van vier juli tweeduizenddrieëntwintig is bepaald, dat ook de wetenschappelijke leden lid zijn in de zin van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.

DOEL

Artikel 2

De Maatschappij heeft ten doel de wetenschappen te bevorderen en een brug te slaan tussen wetenschap en samenleving.

Zij tracht dit doel te bereiken door:

- a. het uitgeven van wetenschappelijke verhandelingen;
- b. het ondersteunen en bevorderen van wetenschappelijke ondernemingen en onderzoeken, onder andere door het toekennen van beloningen en onderscheidingen;
- c. het organiseren van wetenschappelijke bijeenkomsten; en
- d. alle zodanige middelen als maatschappelijke en wetenschappelijke leden nuttig oordelen.

MAATSCHAPPELIJKE EN WETENSCHAPPELIJKE LEDEN

Artikel 3

De Maatschappij kent leden in twee categorieën: maatschappelijke leden, in het verleden

genaamd directeuren, en wetenschappelijke leden. Wanneer hieronder wordt verwezen naar 'lid' of 'leden' worden daaronder zowel de maatschappelijke als de wetenschappelijke leden begrepen.

MAATSCHAPPELIJKE LEDEN

Artikel 4

1. Ieder die belang stelt in de bloei der wetenschappen kan tot maatschappelijk lid worden benoemd.
2. Ieder lid is bevoegd een aanbeveling tot benoeming van een maatschappelijk lid in te dienen.
3. De aanbeveling tot benoeming van een maatschappelijk lid moet worden ingediend bij het secretariaat; zij moet bevatten een duidelijke opgave van de naam, de voornaam, de woonplaats en de functie van de voorgedragene, benevens de redenen waarop de aanbeveling steunt.
4. De voordrachten van het bestuur voor de benoeming van maatschappelijke leden op een door het bestuur afgebakend maatschappelijk domein worden voorbereid door een commissie van tenminste drie maatschappelijke leden uit het betreffende domein. Elke commissie wordt voorgezeten door een maatschappelijk lid zijnde een lid van het bestuur. De overige leden van de commissies worden benoemd door de vergadering van de leden, op voorstel van het bestuur.
5. Maatschappelijke leden worden op voordracht van het bestuur benoemd door de vergadering van de leden. Voor de benoeming is een meerderheid van twee/derde van de uitgebrachte stemmen vereist.
6. Ieder maatschappelijk lid betaalt jaarlijks een contributie. De hoogte van de jaarlijkse contributie voor maatschappelijke leden wordt op voorstel van het bestuur door de vergadering van de leden vastgesteld.
7. Aan het maatschappelijk lidmaatschap komt een einde door overlijden, door opzegging of wanneer het bestuur daartoe besluit op grond van:
 - a. een onherroepelijke rechterlijke uitspraak waarbij het lid onbekwaam is verklaard rechtshandelingen te verrichten wegens een geestelijke stoornis;
 - b. het feit dat het lid zijn/haar verplichtingen niet nakomt;
 - c. handelingen of uitingen waarbij de Maatschappij op onredelijke wijze is benadeeld of afbreuk is gedaan aan de goede naam van de Maatschappij, dan wel handelingen in strijd met de eer en waardigheid van een maatschappelijk lid;
 - d. of op andere gronden die in deze Wet worden genoemd.

WETENSCHAPPELIJKE LEDEN

Artikel 5

1. Tot wetenschappelijke leden kunnen worden benoemd personen die zich op het gebied der wetenschappen verdienstelijk hebben gemaakt.
2. Ieder lid is bevoegd een aanbeveling tot benoeming van een wetenschappelijk lid in te dienen.
3. De aanbeveling tot benoeming van een wetenschappelijk lid moet worden ingediend bij het secretariaat. Zij moet bevatten een duidelijke opgave van de naam, de voornaam, de woonplaats en de functie van de aanbevolen persoon benevens de redenen, waarop de aanbeveling steunt.
4. De voordrachten van het bestuur voor de benoeming van wetenschappelijke leden op een door het bestuur afgebakend wetenschapsgebied worden voorbereid door een commissie van tenminste drie wetenschappelijke leden uit het betreffende wetenschapsgebied. De wetenschappelijk secretaris – als omschreven in artikel 12 – welke verantwoordelijk is voor het betreffende wetenschapsgebied is voorzitter van de betrokken commissie. De overige leden van de commissies worden benoemd door de vergadering van de leden, op voorstel van het bestuur.
5. Wetenschappelijke leden worden op voordracht van het bestuur benoemd door de vergadering van de leden. Voor de benoeming is een meerderheid van twee/derde van de uitgebrachte stemmen vereist.
6. Wetenschappelijke leden kunnen worden uitgenodigd om deel te nemen aan jury's of wetenschappelijke taken die door de Maatschappij worden ingesteld en van hen wordt verwacht dat zij bereid zijn zich hiervoor in te zetten.
7. Ieder wetenschappelijk lid wordt uitgenodigd een jaarlijkse vrijwillige financiële bijdrage te doen.
8. Aan het wetenschappelijk lidmaatschap komt een einde door overlijden, door opzegging of wanneer het bestuur daartoe besluit op grond van:
 - a. een onherroepelijke rechterlijke uitspraak waarbij het lid onbekwaam is verklaard rechtshandelingen te verrichten wegens een geestelijke stoornis;
 - b. het feit dat het lid zijn/haar verplichtingen niet nakomt;
 - c. handelingen of uitingen waarbij de Maatschappij op onredelijke wijze is benadeeld of afbreuk is gedaan aan de goede naam van de Maatschappij, dan wel handelingen in strijd met de eer en waardigheid van een wetenschappelijk lid;
 - d. of op andere gronden die in de Wet worden genoemd.

ERELEDEN

Artikel 6

1. Personen die zich op ander dan wetenschappelijk gebied jegens de Maatschappij buitengewoon verdienstelijk hebben gemaakt, kunnen tot erelid worden benoemd.
2. Een erelid wordt benoemd in de vergadering van de leden, op voordracht van het bestuur, met meerderheid van stemmen.

BESTUUR

Artikel 7

1. Het bestuur der Maatschappij berust bij minimaal vijf leden waaronder de in artikel 12 omschreven wetenschappelijke secretarissen, waarbij wordt nagestreefd dat ten minste twee van de bestuurders uit de maatschappelijke leden en ten minste twee (met inbegrip van de wetenschappelijke secretarissen) uit de wetenschappelijke leden voortkomen.
2. De vergadering van de leden benoemt de wetenschappelijke secretarissen, de voorzitter, de penningmeester en de overige leden van het bestuur.
Deze overige bestuursleden, onder wie een ondervoorzitter, verdelen hun functies in overleg met de voorzitter.
3. Elk bestuurslid kan te allen tijde door de vergadering van de leden worden ontslagen.
4. De voorzitter en de overige leden van het bestuur hebben zitting gedurende vier jaren.
5. Bestuursleden treden af volgens een door het bestuur vast te stellen rooster. De aftredende is éénmaal herkiesbaar. In afwijking hiervan kan om zwaarwegende redenen besloten worden een bestuurslid voor een derde termijn te benoemen.
6. De benoeming geschiedt door de vergadering van leden bij meerderheid van de uitgebrachte stemmen. De voorzitter bepaalt de wijze van stemmen.
7. Het bestuur vergadert zo dikwijls dit door de voorzitter nodig wordt geacht of door een der bestuursleden wordt gevraagd.
8. Bestuursleden ontvangen geen vergoeding voor hun werkzaamheden. Aan hen kan wel een vergoeding voor de gemaakte kosten worden verleend.

Artikel 8

1. Het bestuur besluit omtrent de wijze, waarop het kapitaal van de Maatschappij wordt bewaard en houdt toezicht op het geldelijk beheer, de boekerij, het archief, de gebouwen en op verdere eigendommen van de Maatschappij.
2. Het is bevoegd de uitgaven te doen, die het in het belang der Maatschappij nodig acht.
3. Het is onder meer bevoegd tot het sluiten van overeenkomsten tot het kopen, vervreemden of bezwaren van registergoederen.
4. Het bestuur besluit omtrent alle zaken welke beslissing bij deze statuten niet aan anderen is opgedragen.
5. Een bestuursbesluit dient te worden genomen in een vergadering van het bestuur, waarin de helft van de bestuurders aanwezig of vertegenwoordigd is.
6. Is in een vergadering niet minimaal de helft van de bestuurders aanwezig of vertegenwoordigd dan zal een tweede vergadering van het bestuur worden bijeengeroepen, te houden niet eerder dan zeven dagen, doch niet later dan énéntwintig dagen na de eerste, waarin het bestuursbesluit kan worden genomen onverschillig het aantal aanwezige of vertegenwoordigde bestuursleden.

VERTEGENWOORDIGING

Artikel 9

1. Het bestuur vertegenwoordigt de Maatschappij.
2. De vertegenwoordigingsbevoegdheid komt bovendien toe aan twee gezamenlijk handelende bestuursleden.

DE VOORZITTER

Artikel 10

De voorzitter is belast met de leiding van de vergaderingen en met het toezicht over de lopende zaken.

DE PENNINGMEESTER

Artikel 11

1. De penningmeester is belast met het geldelijk beheer van de Maatschappij.
2. Jaarlijks dient de penningmeester een concept-begroting bij het bestuur in, dat dit concept, al dan niet gewijzigd, aan de leden ter vaststelling voorlegt.

DE WETENSCHAPPELIJKE SECRETARISSEN

Artikel 12

Het bestuur kent twee of meer wetenschappelijke secretarissen. De wetenschappelijke secretarissen zijn wetenschappelijke leden afkomstig uit en verantwoordelijk voor verschillende gebieden van de wetenschap.

HET SECRETARIAAT

Artikel 13

1. Het bestuur wordt bijgestaan door een secretariaat.
2. Het secretariaat houdt notulen van het in een vergadering verhandelde.

VERGADERINGEN VAN DE LEDEN

Artikel 14

1. Het bestuur belegt vergaderingen van leden.
2. Tot deze vergaderingen worden leden tenminste veertien dagen van tevoren geconvoceerd.
3. Leden kunnen voorstellen doen bepaalde onderwerpen te bespreken. Zij dienen deze voorstellen onder opgaaf van redenen tenminste vier weken van tevoren bij het secretariaat in te dienen.
4. De convocatie vermeldt de onderwerpen die door het bestuur in behandeling zullen worden gebracht.
5. Besluiten van de vergaderingen worden genomen – indien het voorstel is uitgegaan van het bestuur – met een volstrekte meerderheid van de uitgebrachte stemmen zowel in de categorie der maatschappelijke leden als in de categorie van de wetenschappelijke leden. Indien het voorstel door maatschappelijke en/of wetenschappelijke leden in een vergadering is ingediend en het voorstel niet is overgenomen door het bestuur, is voor het nemen van een besluit daarenboven vereist dat de meerderheid van alle uitgebrachte stemmen tenminste de helft van alle aanwezige leden vertegenwoordigt.
6. De jaarvergadering van de Maatschappij vindt plaats in of rond de maand mei. Tijdens deze vergadering wordt door voorzitter, penningmeester en wetenschappelijke secretarissen verslag gedaan van de belangrijkste bestuursaangelegenheden en de werkzaamheden op wetenschappelijk terrein.

BOEKJAAR

Artikel 15

Het boekjaar van de Maatschappij valt samen met het kalenderjaar.

JAARVERSLAG, REKENING EN VERANTWOORDING

Artikel 16

1. Het bestuur is verplicht van de vermogenstoestand van de Maatschappij zodanige aantekening te houden dat daaruit te allen tijde haar rechten en verplichtingen kunnen worden toegekend.
2. Jaarlijks binnen vier maanden na afloop van het boekjaar wordt door het bestuur op voorstel van de penningmeester een financieel jaarverslag, een balans en een staat van baten en lasten opgemaakt.
3. Een accountant als bedoeld in artikel 2:393 lid 1 van het Burgerlijk Wetboek zal aan de vergadering van de leden een verklaring omtrent de getrouwheid van de in lid 2 genoemde stukken overleggen. De vergadering van de leden stelt de jaarrekening vast. Daarnaast zal de vergadering van de leden het bestuur dechargeren voor het door haar gevoerde beleid.

4. Op voordracht van het bestuur benoemt de vergadering van de leden uit haar midden een commissie die het bestuur adviseert over het financiële beleid.
5. Het bestuur is verplicht de in de vorige leden van dit artikel bedoelde bescheiden gedurende de wettelijke termijn te bewaren.

STATUTENWIJZIGING, ONTBINDING

Artikel 17

1. Besluiten tot statutenwijziging of ontbinding worden genomen met twee/derde meerderheid van de uitgebrachte stemmen in een speciaal daartoe bijeengeroepen vergadering van de leden.
Tegelijkertijd met de oproeping tot een vergadering tot wijziging van de statuten moet een afschrift van het voorstel, waarin de voorgedragen wijzigingen van de statuten woordelijk zijn opgenomen, aan de leden worden toegezonden.
2. Een besluit tot ontbinding wordt geacht tevens een besluit tot liquidatie te zijn. Tenzij bij dit besluit anders is bepaald, geschiedt de liquidatie door het bestuur.
3. Op voorstel van het bestuur zal een batig saldo na vereffening worden aangewend voor door de vergadering van de leden te bepalen zodanige doeleinden als het meest met het doel der Maatschappij zullen overeenstemmen.
4. Na de ontbinding blijft de Maatschappij voortbestaan voor zover dit voor de vereffening van haar vermogen nodig is. Gedurende de liquidatie blijven de bepalingen van deze statuten voor zover mogelijk van kracht.
In stukken en aankondigingen die van de Maatschappij uitgaan, moeten alsdan aan haar naam worden toegevoegd de woorden: “in liquidatie”.

OVERGANGSBEPALING WETENSCHAPPELIJKE LEDEN

Artikel 18

Krachtens de laatste statuten verleden op drieëntwintig februari tweeduizend elf voor mr R.J.C. van Helden, destijds notaris te Amsterdam, waren de wetenschappelijke leden geen leden zoals bedoeld in Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. Met ingang van onderhavige statutenwijziging hebben reeds benoemde wetenschappelijke leden de mogelijkheid om lid te worden in de zin van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. Voor de wetenschappelijke leden die van deze mogelijkheid geen gebruik wensen te maken geldt de volgende overgangsbepaling:

1. Deze personen worden aangeduid met “wetenschappelijk lid oude stijl”.
2. Een wetenschappelijk lid oude stijl heeft het recht de vergadering van de leden te bezoeken en daarin het woord te voeren, tevens heeft het lid een adviserende stem.
3. Aan een wetenschappelijk lid oude stijl zal eveneens de convocatie worden toegezonden.
4. Het bestuur houdt een register bij van de wetenschappelijke leden oude stijl.

5. Wetenschappelijke leden die na de onderhavige statutenwijziging worden benoemd zullen lid worden zoals bedoeld in Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en hebben niet de mogelijkheid om te kiezen voor de mogelijkheid van “wetenschappelijk lid oude stijl”.

De Wet der Maatschappij is vastgesteld in de vergadering van directeuren van 21 mei 1752 en gewijzigd in de vergaderingen van 18 januari 1757, 23 februari 1861, 25 april 1891, 29 november 1917, 5 mei en 20 november 1934, 20 december 1946, 1 februari 1957, 26 april 1978 en 23 februari 2011.

Gewijzigd vastgesteld door de vergadering van directeuren van 13 mei 2023, akte notaris Mr. R.J.C. van Helden te Amsterdam d.d. 4 juli 2023.

L.J. Gunning-Schepers
voorzitter

A.P.H.M. Hovius
ondervoorzitter